



ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA DIJAKE 2023

Pripravili: Ivana Komljen, Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

UVOD	2
1. del: Primerjava vzorca s populacijo	2
1 Vrsta šole	3
2 Spol dijakov	3
3 Tuji jeziki in izbirni predmeti	4
4 Ocena v 4. letniku, ocena na splošni maturi in raven opravljanja splošne mature ...	6
2. del: Mnenja dijakov o splošni maturi	8
5 Zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi	8
6 Zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi	10
7 Izbirne naloge pri pisnem delu izpita	11
8 Izvedba splošne mature	17
9 Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi	19
10 Instrukcije	23
11 Prilagojen način šolanja in priprav na maturo zaradi epidemije covid-19	25
SKLEP	30

Jezikovni pregled: Tanja Svenšek

UVOD

Anketni vprašalnik za dijake so izpolnjevali dijaki tistih izobraževalnih ustanov, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2023 izvajale splošno maturo. Z vprašalnikom smo poizvedovali po mnenju dijakov o splošni maturi: o zahtevnosti posameznih delov izpitov pri maturitetnih predmetih, o izbirnih nalogah pri pisnem delu izpita, o težavah in nejasnostih pri izvedbi splošne mature, o dejavnikih, ki so vplivali na njihovo odločitev za izbirne predmete. Dijaki so lahko zapisali tudi svoje predloge za izboljšavo splošne mature, ki bodo v pomoč pri njeni pripravi v prihodnje. Posebno poglavje je vključevalo vprašanja o prilagojenem načinu šolanja in priprav na maturo zaradi epidemije covid-19.

Vprašalnik smo v elektronski obliki na dan podelitve maturitetnih spričeval, 10. julija 2023, objavili na spletni strani Rica; dijaki so ga izpolnjevali prostovoljno. Anketiranje smo končali 28. julija 2023.

Analiza vprašalnika za dijake je razdeljena na dva dela; v **prvem delu** ugotavljamo primerljivost vzorca anketiranih dijakov s populacijo dijakov, ki se je na spomladanskem izpitnem roku v celoti udeležila splošne mature. V **drugem delu** so predstavljena mnenja dijakov o splošni maturi. Analiza vprašalnika za dijake je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številki poglavja, ki označuje sklop iz vprašalnika, sledijo vprašanja ali trditve, analize pa so prikazane v tabelarični ali grafični obliki.

Primerjava vzorca s populacijo

Anketa za dijake, ki se udeležujejo splošne mature v spomladanskem izpitnem roku, se izvaja že osemnajsto leto. Vprašalnik za dijake je v letu 2023 izpolnilo 1210 dijakov, to je 21,5 % tistih, ki so v celoti opravljali splošno maturo 2023 v spomladanskem izpitnem roku (5639 dijakov). Leta 2022 je anketo izpolnilo 15,7 % dijakov, leta 2021 10,3 %, leta 2020 16,4 %, leta 2019 13,6 %, leta 2018 13,1 %, leta 2017 13,4 %, leta 2016 10,1 %, leta 2015 11,0 %, leta 2014 12,1 % in leta 2013 13,8 %. Ugotavljamo, da je letos delež v anketi sodelujočih dijakov najvišji v zadnjih desetih letih. Še vedno pa je vzorec anketiranih dijakov majhen, zato so lahko sklepanja na osnovi tako majhnega števila pristranska, če vzorec ni primerljiv s populacijo. Zato najprej pogledajmo, ali so dijaki, ki so izpolnili anketo (tj. vzorec), primerljivi s populacijo dijakov.

Podobnost vzorca s populacijo ugotavljamo po štirih parametrih:

- a) vrsta šole (gimnazija, strokovna gimnazija),
- b) spol,
- c) opravljeni izpiti iz posameznih tujih jezikov in izbirnih predmetov 1 in 2,
- d) povprečne ocene pri predmetih na spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2023 in v 4. letniku ter raven opravljanja splošne mature.

Zanima nas torej, ali so v vzorcu in populaciji:

- a) primerljivi deleži dijakov z gimnazij in strokovnih gimnazij,
- b) primerljivi deleži fantov in deklet,
- c) primerljivi deleži opravljenih izpitov iz posameznih tujih jezikov in izbirnih predmetov,
- d) primerljive povprečne ocene po predmetih na spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2023 in v 4. letniku,
- e) primerljiv delež dijakov na osnovni ravni (OR) in višji ravni (VR) opravljanja splošne mature.

1 Vrsta šole

V vzorcu je glede na populacijo večji delež dijakov z gimnazij in manjši delež dijakov s strokovnih gimnazij, nekaj pa je tudi takih, ki gimnazije niso obiskovali (**preglednica 1**).

Preglednica 1: Vrsta šole

Izobraževalni program	Anketa 2023		Splošna matura 2023	
Gimnazija	1065	(88,0 %) ↑	4654	(82,5 %)
Strokovna gimnazija	130	(10,7 %) ↓	985	(17,5 %)
Nisem obiskoval gimnazije	15	(1,2 %)		
Skupaj	1210		5639	

2 Spol dijakov

V vzorcu je glede na populacijo večji delež deklet in manjši delež fantov (**preglednica 2**).

Preglednica 2: Spol dijakov

Spol	Anketa 2023		Splošna matura 2023	
Fantje	335	(27,7 %) ↓	2077	(36,8 %)
Dekleta	875	(72,3 %) ↑	3562	(63,2 %)
Skupaj	1210		5639	

3 Tuji jeziki in izbirni predmeti

Primerljivost vzorca dijakov, ki so odgovorili na anketo, s populacijo dijakov na spomladanski maturi ugotavljamo tudi po deležu dijakov pri tujih jezikih ter pri izbirnih predmetih 1 in 2 (preglednici 3.1 in 3.2).

Preglednica 3.1: Tuji jeziki

Tuji jeziki	Anketa 2023		Splošna matura 2023	
22 Italijanščina	5	(0,4 %)	19	(0,3 %)
24 Angleščina	1166	(96,4 %) ↓	5486	(97,3 %)
25 Nemščina	30	(2,5 %) ↑	104	(1,8 %)
26 Francoščina	0	(0,0 %)	0	(0,0 %)
28 Španščina	6	(0,5 %)	21	(0,4 %)
29 Ruščina	3	(0,2 %)	9	(0,2 %)
Skupaj	1210		5639	

Tuji jeziki

V vzorcu je glede na populacijo nekoliko manjši delež dijakov pri angleščini in nekoliko večji pri nemščini (odstopanje je večje od 0,5 odstotne točke).

Preglednica 3.2: Izbirni predmeti

Izbirni predmeti 1 in 2	Anketa 2023		Splošna matura 2023	
19 Slov. v Prekmurju	0	(0,0 %)	2	(0,0 %)
20 Slov. v Slovenski Istri	1	(0,1 %)	1	(0,0 %)
22 Italijanščina	10	(0,8 %)	54	(1,0 %)
23 Madžarščina kot drugi	0	(0,0 %)	2	(0,0 %)
24 Angleščina	9	(0,7 %)	20	(0,4 %)
25 Nemščina	82	(6,8 %) ↑	318	(5,6 %)
26 Francoščina	15	(1,2 %)	86	(1,5 %)
27 Latinščina	18	(1,5 %) ↑	59	(1,0 %)
28 Španščina	48	(4,0 %) ↑	169	(3,0 %)
29 Ruščina	6	(0,5 %) ↓	58	(1,0 %)
30 Grščina	0	(0,0 %)	1	(0,0 %)
41 Fizika	294	(24,3 %) ↑	1213	(21,5 %)
42 Biologija	256	(21,2 %) ↑	944	(16,7 %)
43 Kemija	395	(32,6 %) ↑	1510	(26,8 %)
44 Biotehnologija			98	(1,7 %)
45 Informatika	60	(5,0 %)	260	(4,6 %)
50 Geografija	287	(23,7 %) ↓	1621	(28,7 %)
51 Zgodovina	174	(14,4 %) ↓	923	(16,4 %)
52 Sociologija	212	(17,5 %) ↓	1037	(18,4 %)
53 Filozofija	43	(3,6 %)	181	(3,2 %)
54 Psihologija	329	(27,2 %) ↓	1650	(29,3 %)
55 Likovna teorija	8	(0,7 %)	62	(1,1 %)
56 Umetnostna zgodovina	57	(4,7 %) ↓	304	(5,4 %)
57 Glasba	9	(0,7 %) ↓	102	(1,8 %)
63 Sodobni ples	1	(0,1 %)	23	(0,4 %)
64 Gledališče in film	17	(1,4 %)	90	(1,6 %)
70 Ekonomija	43	(3,6 %) ↓	290	(5,1 %)
74 Mehanika	14	(1,2 %)	61	(1,1 %)
77 Elektrotehnika	9	(0,7 %)	59	(1,0 %)
78 Računalništvo	22	(1,7 %)	71	(1,3 %)
80 Materiali	2	(0,2 %)	9	(0,2 %)
Skupaj	1210		5639	

Izbirna predmeta 1 in 2

V vzorcu je glede na populacijo nekoliko manjši delež dijakov pri ruščini in družboslovno-humanističnih predmetih (geografija, zgodovina, sociologija, psihologija, umetnostna zgodovina, glasba in ekonomija) ter nekoliko večji delež dijakov pri nemščini, latinščini in španščini ter naravoslovnih predmetih (fizika, biologija, kemija). Letos je zaradi napake biotehnologija izpadla iz ankete, zato zanjo deleža ne navajamo. Pri drugih izbirnih predmetih so deleži dijakov v vzorcu primerljivi s populacijo (odstopanje je manjše od 0,5 odstotne točke).

4 Ocena v 4. letniku, ocena na splošni maturi in raven opravljanja splošne mature

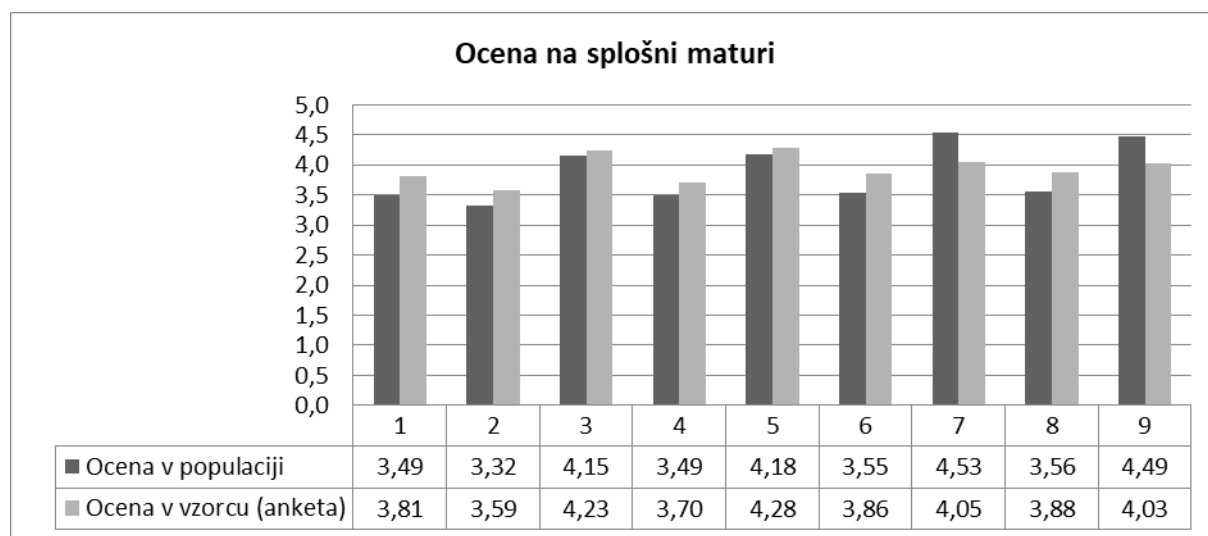
Anketni vprašalnik je po deležu izpolnilo več tistih dijakov, ki so opravljali splošno maturo na višji ravni (VR), in manj tistih, ki so opravljali splošno maturo na osnovni ravni (OR) (preglednica 4.1).

Preglednica 4.1: Število in delež anketiranih dijakov in udeleženi dijakov na spomladanski splošni maturi glede na raven opravljanja splošne mature

Matematika	Anketa 2023			Splošna matura 2023	
Osnovna raven	832	(68,8 %)	↓	4475	(79,4 %)
Višja raven	378	(31,2 %)	↑	1164	(20,6 %)
Tuji jezik	Anketa 2023			Splošna matura 2023	
Osnovna raven	703	(58,1 %)	↓	3782	(67,1 %)
Višja raven	507	(41,9 %)	↑	1857	(32,9 %)
Izbirni predmet 1	Anketa 2023			Splošna matura 2023	
Osnovna raven	1168	(96,5 %)	↓	5536	(98,2 %)
Višja raven	42	(3,5 %)	↑	103	(1,8 %)
Izbirni predmet 2	Anketa 2023			Splošna matura 2023	
Osnovna raven	1178	(97,4 %)	↓	5604	(99,4 %)
Višja raven	32	(2,6 %)	↑	35	(0,6 %)

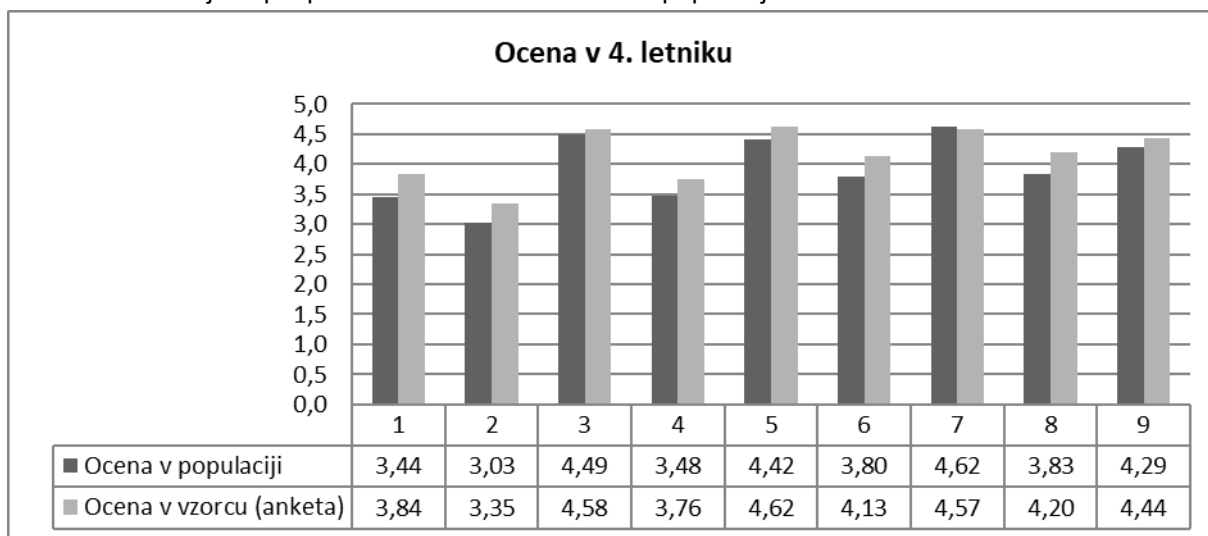
Vzorec dijakov, ki so izpolnili anketni vprašalnik, ima na splošni maturi povprečne ocene višje od populacije, ki se je udeležila spomladanske splošne mature (slika 4.2). Izjemi sta povprečni oceni za izbirna predmeta 1 in 2 na višji ravni, ki sta za populacijo višji kot za anketirani vzorec.

Slika 4.2: Primerjava povprečnih ocen na splošni maturi med populacijo in anketiranim vzorcem



Tudi povprečne ocene v 4. letniku so v vzorcu višje od povprečnih ocen populacije, razen pri izbirnem predmetu 1 na višji ravni (slika 4.3).

Slika 4.3: Primerjava povprečnih ocen v 4. letniku med populacijo in anketiranim vzorcem



Legenda

- 1: Materinščina
- 2: Matematika OR
- 3: Matematika VR
- 4: Tuji jezik OR
- 5: Tuji jezik VR
- 6: Izbirni predmet 1 OR
- 7: Izbirni predmet 1 VR
- 8: Izbirni predmet 2 OR
- 9: Izbirni predmet 2 VR

Mnenja dijakov o splošni maturi in prilagojenem načinu šolanja

Mnenja dijakov o splošni maturi in pouku na daljavo so zbrana v sedmih vsebinskih sklopih:

- zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi (pisni, ustni in praktični del);
- zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi (ustni in praktični del);
- izbirne naloge pri pisnem delu izpita;
- izvedba splošne mature (čas pisanja, prostor, odnos nadzornih učiteljev, navodila za potek izpita);
- dejavniki, ki vplivajo na odločitev za izbirne predmete pri splošni maturi;
- inštrukcije kot priprava na splošno maturo;
- prilagojen način šolanja in priprav na maturo zaradi epidemije covid-19 (dejavnosti v času prilagojenega načina šolanja, prilagoditve letošnje mature, primerjava znanja, ki je bilo pridobljeno med prilagojenim načinom šolanja s preteklimi leti, odslikava znanja v ocenah pri splošni maturi).

5 Zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi

Kako ocenjuješ zahtevnost posameznih delov izpita pri maturitetnih predmetih (pisni, ustni, praktični del)?

- *Tega dela izpita ni.*
- *Nezahtevno.*
- *Primerno.*
- *Prezahtevno.*

Maturitetni predmeti

- 5.1 *Materinščina*
- 5.2 *Matematika*
- 5.3 *Tuji jezik*
- 5.4 *Izbirni predmet 1*
- 5.5 *Izbirni predmet 2*

Z vprašanjem ***Kako ocenjuješ zahtevnost posameznih maturitetnih predmetov?*** smo želeli izvedeti, kako dijaki ocenjujejo posamezne dele maturitetnih izpitov: pisni, ustni in praktični del (laboratorijske vaje ali seminarska naloga). Zahtevnost izpitov so dijaki ocenjevali na štiristopenjski lestvici (*Tega dela izpita ni*, *Nezahtevno*, *Primerno* in *Prezahtevno*).

Iz analize smo izločili odgovor *Tega dela izpita ni*. Za pisni in za ustni del je prikazana analiza pri vseh predmetih, za praktični del pa samo za izbirna predmeta 1 in 2. Analizo odgovorov dijakov, ki so opravljali izpit na OR oziroma VR, prikazujemo ločeno.

Ugotovitve o zahtevnosti pisnega dela veljajo za vse maturitetne predmete

(preglednica 5.1):

1. Največ dijakov (več kot 50 % pri večini predmetov) je zahtevnost pisnega dela ocenilo z odgovorom *Primerno*, z izjemo materinščine, kjer so jo najpogosteje ocenili kot prezahtevno (60,1 %).
2. Odgovor *Prezahtevno* je drugi najpogostejši odgovor, razen pri materinščini.
3. Odgovor *Nezahtevno* je izbralo najmanj dijakov, razen pri izbirnem predmetu 2 na VR.

Preglednica 5.1: Materinščina, matematika (OR, VR), tuji jezik (OR, VR), izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – pisni del

Pisni del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Materinščina	15	1,2 %	467	38,6 %	727	60,1 %
Matematika – OR	87	10,5 %	570	68,7 %	173	20,8 %
Matematika – VR	17	4,5 %	188	49,7 %	173	45,8 %
Tuji jezik – OR	32	4,6 %	390	55,6 %	280	39,9 %
Tuji jezik – VR	34	6,7 %	284	56,0 %	189	37,3 %
Izbirni predmet 1 – OR	70	6,0 %	697	59,7 %	400	34,3 %
Izbirni predmet 1 – VR	2	4,8 %	28	66,7 %	12	28,6 %
Izbirni predmet 2 – OR	75	6,4 %	766	65,2 %	333	28,4 %
Izbirni predmet 2 – VR	5	15,6 %	24	75,0 %	3	9,4 %

Ugotovitve o zahtevnosti ustnega dela veljajo za vse maturitetne predmete

(preglednica 5.2):

1. Največ dijakov (več kot 65 % pri vseh predmetih) je zahtevnost ustnega dela ocenilo z odgovorom *Primerno*.
2. Druga najpogostejša izbira je *Nezahtevno*, razen pri materinščini in izbirnih predmetih 1 in 2 na OR, kjer je druga najpogostejša izbira *Prezahtevno*. Pri matematiki na OR je skoraj enako število kandidatov izbralo odgovora *Nezahtevno* oz. *Prezahtevno*, pri izbirnem predmetu 1 na VR pa popolnoma enako število kandidatov.

Preglednica 5.2: Materinščina, matematika (OR, VR), tuji jezik (OR, VR), izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – ustni del

Ustni del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Materinščina	117	9,7 %	824	68,1 %	269	22,2 %
Matematika – OR	104	12,5 %	625	75,1 %	103	12,4 %
Matematika – VR	43	11,4 %	294	78,0 %	40	10,6 %
Tuji jezik – OR	146	20,8 %	503	71,7 %	53	7,5 %
Tuji jezik – VR	142	28,1 %	355	70,2 %	9	1,8 %
Izbirni predmet 1 – OR	31	14,4 %	149	69,3 %	35	16,3 %
Izbirni predmet 1 – VR	2	7,4 %	23	85,2 %	2	7,4 %
Izbirni predmet 2 – OR	29	12,7 %	169	74,1 %	30	13,2 %
Izbirni predmet 2 – VR	4	21,1 %	14	73,7 %	1	5,3 %

Zelo malo je dijakov, ki so opravljali i) praktični del izpita in ii) izbirni predmet 1 ali 2 na VR in iii) ki so tudi izpolnili anketni vprašalnik (**preglednica 5.3**, obarvano s temno sivo), zato zanje ugotovitev posebej ne navajamo. Iz odgovorov dijakov, ki so opravljali splošno maturo iz izbirnih predmetov na OR, ugotavljamo za praktični del podobno kakor za ustni del. Največ dijakov ocenjuje zahtevnost praktičnega dela z odgovorom *Primerno*, druga najpogostejša izbira pa je *Nezahtevno*, pri čemer je ta za izbirni predmet 1 skoraj enako pogosta kot izbira *Prezahtevno*.

Preglednica 5.3: Izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – praktični del

Praktični del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Izbirni predmet 1 – OR	125	11,8 %	814	76,6 %	123	11,6 %
Izbirni predmet 1 – VR	4	20,0 %	14	70,0 %	2	10,0 %
Izbirni predmet 2 – OR	123	11,5 %	842	78,9 %	102	9,6 %
Izbirni predmet 2 – VR	4	23,5 %	12	70,6 %	1	5,9 %

6 Zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi

Oceni maturitetne predmete po zahtevnosti NOTRANJEGA dela izpita (ustni, praktični) z ocenami od 1 (nezahteven) do 5 (zelo zahteven).

Maturitetni predmeti

- 6.1 *Materinščina*
- 6.2 *Matematika*
- 6.3 *Tuji jezik*
- 6.4 *Izbirni predmet 1*
- 6.5 *Izbirni predmet 2*

Povprečno oceno in standardni odklon za zahtevnost notranjega dela izpita pri posameznih maturitetnih predmetih prikazuje **preglednica 6**. Dijakom se zdi, tako kakor v preteklih letih, najzahtevnejši notranji del izpita pri materinščini (povprečje 3,51), najmanj zahteven pa pri tujem jeziku na VR (povprečje 2,47).

Preglednica 6: Zahtevnost notranjega dela izpita (povprečna ocena in standardni odklon)

	Povprečna ocena	Standardni odklon
Materinščina	3,51	1,01
Matematika – OR	3,15	0,97
Matematika – VR	3,29	1,09
Tuji jezik – OR	2,78	1,12
Tuji jezik – VR	2,47	1,07
Izbirni predmet 1 – OR	3,08	1,08
Izbirni predmet 1 – VR	2,98	1,05
Izbirni predmet 2 – OR	3,03	1,01
Izbirni predmet 2 – VR	2,78	1,13

7 Izbirne naloge pri pisnem delu izpita

7.1 Kakšna je bila tvoja strategija za izbiro nalog pri posameznem maturitetnem predmetu?

- Trditev 1:
Maturitetnega predmeta nisem opravljal.
- Trditev 2:
Prebral sem naloge in se vnaprej odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.
- Trditev 3:
Reševal sem vse naloge in se na koncu odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.
- Trditev 4:
Odločil sem se že prej, pred opravljanjem maturitetnega izpita.

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- Slovenščina (esej)
- Fizika (2. izpitna pola)
- Biologija (2. izpitna pola)
- Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- Sociologija (1. izpitna pola)
- Sociologija (2. izpitna pola)
- Filozofija (1. izpitna pola)
- Filozofija (2. izpitna pola)
- Psihologija (1. izpitna pola)
- Psihologija (2. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Pri nekaterih maturitetnih predmetih ima kandidat na izbiro več nalog, rešuje pa samo nekatere. Strategija reševanja pri maturitetnih predmetih z izbirnimi nalogami je prikazana v **preglednici 7.1**.

V analizo odgovorov pri strategiji za izbiro nalog pri maturitetnem predmetu ni bila vključena **trditev 1** (*Maturitetnega predmeta nisem opravljal.*). Pogostost odgovorov je izražena v deležih glede na skupno število odgovorov na trditve 2, 3 in 4.

Dijaki so se pri vseh predmetih najpogosteje odločali za **trditev 2**, pri čemer so se pri slovenščini enako pogosto odločali tudi za **trditev 4**. Slednja je bila pogosta izbira tudi pri prvi izpitni poli za filozofijo. Za **trditev 3** so se dijaki pogosto odločali pri drugi izpitni poli za biologijo, pri prvi izpitni poli za sociologijo in pri obeh izpitnih polah za umetnostno zgodovino.

Preglednica 7.1: Strategija za izbiro nalog pri maturitetnem predmetu

	Trditev 1	Trditev 2		Trditev 3		Trditev 4		Skupaj
	Število	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	Število
Slovenščina	7	583	48,5 %	37	3,1 %	583	48,5 %	1203
Fizika, 2. IP	0	139	47,3 %	64	21,8 %	91	31,0 %	294
Biologija, 2. IP	4	126	50,0 %	106	42,1 %	20	7,9 %	252
Elektrotehnika, 2. IP	0	7	77,8 %	2	22,2 %	0	0,0 %	9
Sociologija, 1. IP	1	126	59,7 %	80	37,9 %	5	2,4 %	211
Sociologija, 2. IP	1	201	95,3 %	7	3,3 %	3	1,4 %	211
Filozofija, 1. IP	0	23	53,5 %	0	0,0 %	20	46,5 %	43
Filozofija, 2. IP	0	36	83,7 %	0	0,0 %	7	16,3 %	43
Psihologija, 1. IP	1	291	88,7 %	28	8,5 %	9	2,7 %	328
Psihologija, 2. IP	1	295	89,9 %	27	8,2 %	6	1,8 %	328
Umet. zgod., 1. IP	0	30	52,6 %	27	47,4 %	0	0,0 %	57
Umet. zgod., 2. IP	0	36	63,2 %	21	36,8 %	0	0,0 %	57

7.2 Ali ti je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri posameznem maturitetnem predmetu?

Označi enega od ponujenih odgovorov (DA ali NE).

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- Slovenščina (esej)
- Fizika (2. izpitna pola)
- Biologija (2. izpitna pola)
- Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- Sociologija (1. izpitna pola)
- Sociologija (2. izpitna pola)
- Filozofija (1. izpitna pola)
- Filozofija (2. izpitna pola)
- Psihologija (1. izpitna pola)
- Psihologija (2. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Največ dijakom je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri biologiji, slovenščini, fiziki in pri drugi izpitni poli za umetnostno zgodovino (nad 15 % pri posameznem predmetu). Pri drugih predmetih je delež dijakov, ki jim je zmanjkovalo časa, manjši od 15 % (**preglednica 7.2**).

Preglednica 7.2: Ali ti je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri posameznem maturitetnem predmetu?

	Odgovor DA		Skupaj
	Število	Delež	Število
Slovenščina	337	28,0 %	1203
Fizika, 2. IP	56	19,0 %	294
Biologija, 2. IP	82	32,5 %	252
Elektrotehnika, 2. IP	1	11,1 %	9
Sociologija, 1. IP	5	2,4 %	211
Sociologija, 2. IP	14	6,6 %	211
Filozofija, 1. IP	4	9,3 %	43
Filozofija, 2. IP	3	7,0 %	43
Psihologija, 1. IP	43	13,1 %	328
Psihologija, 2. IP	32	9,8 %	328
Umet. zgod., 1. IP	8	14,0 %	57
Umet. zgod., 2. IP	9	15,8 %	57

7.3 **Kako težka je bila zate izbira nalog pri posameznem maturitetnem predmetu z izbirnimi nalogami?**

Zahtevnost izbire oceni na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni povsem brez težav, 5 pa zelo težka odločitev.

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- Slovenščina (esej)
- Fizika (2. izpitna pola)
- Biologija (2. izpitna pola)
- Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- Sociologija (1. izpitna pola)
- Sociologija (2. izpitna pola)
- Filozofija (1. izpitna pola)
- Filozofija (2. izpitna pola)
- Psihologija (1. izpitna pola)
- Psihologija (2. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Preglednica 7.3 prikazuje povprečno oceno in standardni odklon za zahtevnost izbire nalog pri posameznem maturitetnem predmetu. Ocena 1 pomeni izbiro povsem brez težav, 5 pa zelo težko odločitev. Zahtevnost izbire za dijake se po predmetih precej razlikuje; najzahtevnejša odločitev se kaže pri biologiji (3,31) in slovenščini (2,81), najmanj težavna pa pri prvi izpitni poli za filozofijo (1,47).

Preglednica 7.3: Težavnost izbire nalog (povprečna ocena in standardni odklon)

	Povprečna ocena	Standardni odklon
Slovenščina	2,81	1,52
Fizika, 2. IP	2,59	1,22
Biologija, 2. IP	3,31	1,28
Elektrotehnika, 2. IP	2,22	1,09
Sociologija, 1. IP	2,40	1,18
Sociologija, 2. IP	2,35	1,11
Filozofija, 1. IP	1,47	0,88
Filozofija, 2. IP	2,44	1,39
Psihologija, 1. IP	2,60	1,07
Psihologija, 2. IP	2,48	1,10
Umet. zgod., 1. IP	2,67	1,26
Umet. zgod., 2. IP	2,68	1,38

7.4 Zaradi česa si se odločil za posamezne izbirne naloge?

Označi enega ali več ponujenih odgovorov.

- Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki sem se jih največ učil.
- Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki smo jih pri pouku najbolj predelali.
- Izbral sem naloge z vsebinami, ki so najbolj povezane z mojim bodočim študijem.
- Izbral sem naloge, ki naj bi jih najbolj rešil.
- Izbral sem naloge, ki so se mi zdele najlažje.
- Naloge sem izbral brez posebnega razmišljanja (po trenutnem navdihu).
- Drugo.

Dijaki so, podobno kot v prejšnjih letih, najpogosteje izbirali naloge, za katere so menili, da jih bodo najbolj rešili (80,6 %) in naloge, povezane z vsebinami, ki so se jih največ učili (75,5 %). Pogosto so izbrali tudi tiste, ki so se jim zdele najlažje (65,9 %). Razloge, ki niso bili ponujeni v izbiro, je zapisalo 23 dijakov (1,9 %). Ti so kratko opisani pod **preglednico 7.4**.

Preglednica 7.4: Razlogi za izbiro posameznih izbirnih nalog

RAZLOGI	Število	Delež
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki sem se jih največ učil.	913	75,5 %
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki smo jih pri pouku najbolj predelali.	539	44,5 %
Izbral sem naloge z vsebinami, ki so najbolj povezane z mojim bodočim študijem.	80	6,6 %
Izbral sem naloge, ki naj bi jih najbolj rešil.	975	80,6 %
Izbral sem naloge, ki so se mi zdele najlažje.	797	65,9 %
Naloge sem izbral brez posebnega razmišljanja (po trenutnem navdihu).	57	4,7 %
Drugo (zapiši).	23	1,9 %

Nekateri dijaki z izbiro *Drugo* so s svojimi besedami zapisali, da so izbrali naloge, ki naj bi jih najbolj rešili, npr. *Izbral sem naloge, ki so me najbolj nagovorile, pri katerih sem se počutil najbolj suvereno in sem vedel, da so moji odgovori zanesljivi*. Drugi so utemeljili svojo izbiro eseja pri slovenščini z npr. *Izbrala sem tip eseja, ki ga znam pisati (drugače bi zaradi teme izbrala drugega)*. Posamični zapisi so bili, da so bile izbrane tiste naloge, ki jih je pred izpitom predlagala profesorica; najmanj problematične naloge; samo rešene naloge, saj za druge ni bilo časa; naloge z vsebinami, ki dijaka zanimajo; odločitev je bila predhodna; naloge, ki dijaku niso bile nadležne.

7.5 Ali bi izbral iste izbirne naloge, če bi ponovno opravljal maturitetni izpit?
Označi enega od ponujenih odgovorov (DA ali NE).

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- Slovenščina (esej)
- Fizika (2. izpitna pola)
- Biologija (2. izpitna pola)
- Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- Sociologija (1. izpitna pola)
- Sociologija (2. izpitna pola)
- Filozofija (1. izpitna pola)
- Filozofija (2. izpitna pola)
- Psihologija (1. izpitna pola)
- Psihologija (2. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Če si označil NE, pojasni svoj odgovor.

Večina dijakov bi izbrala iste izbirne naloge pri vseh maturitetnih predmetih z izbirnimi nalogami, če bi ponovno opravljali maturitetni izpit (nad 80 % pri vseh predmetih).

Preglednica 7.5: Ali bi izbral iste izbirne naloge, če bi ponovno opravljal maturitetni izpit?

	Odgovor DA		Odgovor NE		Brez odgovora		Skupaj
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	
Slovenščina	986	81,5 %	213	17,6 %	11	0,9 %	1210
Fizika, 2. IP	259	88,1 %	33	11,2 %	2	0,7 %	294
Biologija, 2. IP	215	84,0 %	37	14,5 %	4	1,6 %	256
Elektrotehnika, 2. IP	9	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	9
Sociologija, 1. IP	198	93,4 %	11	5,2 %	3	1,4 %	212
Sociologija, 2. IP	196	92,5 %	11	5,2 %	5	2,4 %	212
Filozofija, 1. IP	43	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	43
Filozofija, 2. IP	41	95,3 %	2	4,7 %	0	0,0 %	43
Psihologija, 1. IP	312	94,8 %	13	4,0 %	4	1,2 %	329
Psihologija, 2. IP	318	96,7 %	10	3,0 %	1	0,3 %	329
Umet. zgod., 1. IP	54	94,7 %	3	5,3 %	0	0,0 %	57
Umet. zgod., 2. IP	53	93,0 %	4	7,0 %	0	0,0 %	57

8 Izvedba splošne mature

Kako ocenjuješ izvedbo splošne mature pri posameznih maturitetnih predmetih (čas pisanja, prostor, odnos nadzornih učiteljev, navodila za potek izpita)?

Maturitetni predmeti

- 8.1 *Materinščina*
- 8.2 *Matematika*
- 8.3 *Tuji jezik*
- 8.4 *Izbirni predmet 1*
- 8.5 *Izbirni predmet 2*

Mnenja dijakov o izvedbi splošne mature so večinoma pozitivna.

Čas pisanja pri posameznih predmetih je okoli 60 % dijakov ocenilo kot ravno prav dolg (**preglednica 8.1**), razen za materinščino in tuji jezik, kjer je približno polovica dijakov čas pisanja ocenila kot ravno prav dolg, druga polovica pa kot prekratek. Večina jih je odgovorila, da je prostor ustrezen (nad 89 % pri vseh predmetih; **preglednica 8.2**), odnos nadzornih učiteljev pa korekten ali zelo korekten (skupno nad 97 % pri vseh predmetih; **preglednica 8.3**). Skoraj vsem so bila tudi razumljiva navodila za potek izpita (nad 85 % pri materinščini in nad 93 % pri drugih predmetih; **preglednica 8.4**).

Preglednica 8.1: Čas pisanja

	Predolg		Prekratek		Ravno prav dolg	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Materinščina	49	4,0 %	583	48,2 %	578	47,8 %
Matematika	104	8,6 %	359	29,7 %	747	61,7 %
Tuji jezik	92	7,6 %	522	43,1 %	596	49,3 %
Izbirni predmet 1	185	15,3 %	255	21,1 %	770	63,6 %
Izbirni predmet 2	196	16,2 %	218	18,0 %	796	65,8 %

Preglednica 8.2: Primernost prostora

	Ustrezen		Neustrezen	
	Število	Delež	Število	Delež
Materinščina	1135	93,8 %	75	6,2 %
Matematika	1146	94,7 %	64	5,3 %
Tuji jezik	1082	89,4 %	128	10,6 %
Izbirni predmet 1	1135	93,8 %	75	6,2 %
Izbirni predmet 2	1149	95,0 %	61	5,0 %

Preglednica 8.3: Odnos nadzornih učiteljev

	Korekten		Nekorekten		Zelo korekten	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Materinščina	652	53,9 %	18	1,5 %	540	44,6 %
Matematika	643	53,1 %	21	1,7 %	546	45,1 %
Tuji jezik	650	53,7 %	27	2,2 %	533	44,0 %
Izbirni predmet 1	642	53,1 %	25	2,1 %	543	44,9 %
Izbirni predmet 2	642	53,1 %	26	2,1 %	542	44,8 %

Preglednica 8.4: Navodila za potek izpita

	Razumljiva		Nerazumljiva	
	Število	Delež	Število	Delež
Materinščina	1035	85,5 %	175	14,5 %
Matematika	1150	95,0 %	60	5,0 %
Tuji jezik	1145	94,6 %	65	5,4 %
Izbirni predmet 1	1133	93,6 %	77	6,4 %
Izbirni predmet 2	1128	93,2 %	82	6,8 %

9 Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi

9.1 Izbirni predmet 1

Katera dva dejavnika sta najbolj vplivala na tvojo odločitev za 1. izbirni predmet na splošni maturi?

- Prvi dejavnik
- Drugi dejavnik

9.2 Izbirni predmet 2

Katera dva dejavnika sta najbolj vplivala na tvojo odločitev za 2. izbirni predmet na splošni maturi?

- Prvi dejavnik
- Drugi dejavnik

9.3 Kateri drugi dejavniki so še vplivali na tvojo odločitev za izbirne predmete?

Na odločitev za izbirne predmete na maturi vplivajo različni dejavniki. Nekatere smo dijakom ponudili v izbor: *dobra ocena, nadaljnji študij, nezahtevnost predmeta, predhodna priporočila, profesor, splošna razgledanost in zanimanje za predmet.*

Dijaki so lahko izmed navedenih dejavnikov izbrali po dva za izbirni predmet 1 in po dva za izbirni predmet 2, imeli pa so tudi možnost, da dejavnike, ki so vplivali na odločitev za izbirne predmete, zapišejo sami. V **preglednici 9**, kjer sta izbirna predmeta 1 in 2 združena, sta za vsak izbirni predmet prikazana število in delež dejavnikov, ki so vplivali na odločitve dijakov za izbirne predmete.

Ugotovimo lahko, da je največ dijakov, ki so izpolnili anketni vprašalnik, najpogosteje izbralo dejavnik *zanimanje za predmet* (31,2 %), sledijo *nadaljnji študij* (20,9 %), *dobra ocena* (12,3 %), *splošna razgledanost* (11,2 %), *profesor* (9,6 %), *nezahtevnost predmeta* (9,0 %) in *predhodna priporočila* (5,7 %). Pogostejše izbire pri posameznih predmetih (nad 20,0 %) so v **preglednici 9** označene s sivo.

V vprašalnik so lahko dijaki zapisali tudi svoje dejavnike, ki so vplivali na njihovo odločitev za izbirne predmete. Razloge je zapisalo 234 dijakov od 1210 oziroma 19,3 % vseh, ki so izpolnjevali anketo. Večinoma so navajali razloge, ki so jim bili pri izpolnjevanju že ponujeni, poleg teh pa še: *interes in odnos do predmeta; učenje brez prisile s strani učitelja ali družine; ostali sošolci ali prijatelji, ki so izbrali isti predmet; priporočila starejših dijakov; družinski člani in njihov vpliv; starši; omejitve, ki jih ima šola; način organizacije dela pri predmetu; število ur na teden pri predmetu; prekrivanje predmetov; pomanjkanje izbire; dobri profesorji in izkušnje s predmetom; obstoj in dosegljivost dobrih zapiskov za predmet; dobra ocena pri pouku; predhodna tekmovanja pri predmetu; predhodno zadovoljstvo s predmetom; dobro predhodno znanje; obsežnost predmeta; težavnost predmeta; izločanje predmetov; možnost višjega nivoja in boljših ocen; želja po uspehu na tem področju; splošna uporabnost in praktičnost predmeta; dobra popotnica za študij; pogoj za študij, tudi v tujini.*

Preglednica 9: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
19 Slovenščina v Sl. Istri	1	0	1	0	0	0	0	0	2
	50,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
22 Italijanščina	5	3	4	1	1	4	2		20
	25,0 %	15,0 %	20,0 %	5,0 %	5,0 %	20,0 %	10,0 %	0,0 %	100,0 %
24 Angleščina	4	0	8	1	1	1	3	0	18
	22,2 %	0,0 %	44,4 %	5,6 %	5,6 %	5,6 %	16,7 %	0,0 %	100,0 %
25 Nemščina	30	21	16	8	24	25	40	0	164
	18,3 %	12,8 %	9,8 %	4,9 %	14,6 %	15,2 %	24,4 %	0,0 %	100,0 %
26 Francoščina	5	6	3	0	3	3	10	0	30
	16,7 %	20,0 %	10,0 %	0,0 %	10,0 %	10,0 %	33,3 %	0,0 %	100,0 %
27 Latinščina	8	2	2	2	9	2	11	0	36
	22,2 %	5,6 %	5,6 %	5,6 %	25,0 %	5,6 %	30,6 %	0,0 %	100,0 %
28 Španščina	16	6	7	4	9	17	37	0	96
	16,7 %	6,3 %	7,3 %	4,2 %	9,4 %	17,7 %	38,5 %	0,0 %	100,0 %
29 Ruščina	0	1	0	1	4	1	5	0	12
	0,0 %	8,3 %	0,0 %	8,3 %	33,3 %	8,3 %	41,7 %	0,0 %	100,0 %
41 Fizika	63	190	34	34	49	39	179	0	588
	10,7 %	32,3 %	5,8 %	5,8 %	8,3 %	6,6 %	30,4 %	0,0 %	100,0 %
42 Biologija	35	195	5	12	44	36	185	0	512
	6,8 %	38,1 %	1,0 %	2,3 %	8,6 %	7,0 %	36,1 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 9: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
43 Kemija	100	263	38	46	57	28	258	0	790
	12,7 %	33,3 %	4,8 %	5,8 %	7,2 %	3,5 %	32,7 %	0,0 %	100,0 %
45 Informatika	5	39	10	6	8	7	45	0	120
	4,2 %	32,5 %	8,3 %	5,0 %	6,7 %	5,8 %	37,5 %	0,0 %	100,0 %
50 Geografija	79	27	78	47	62	152	129	0	574
	13,8 %	4,7 %	13,6 %	8,2 %	10,8 %	26,5 %	22,5 %	0,0 %	100,0 %
51 Zgodovina	29	39	18	7	53	75	127	0	348
	8,3 %	11,2 %	5,2 %	2,0 %	15,2 %	21,6 %	36,5 %	0,0 %	100,0 %
52 Sociologija	71	46	74	31	42	54	106	0	424
	16,7 %	10,8 %	17,5 %	7,3 %	9,9 %	12,7 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %
53 Filozofija	7	4	8	2	21	8	36	0	86
	8,1 %	4,7 %	9,3 %	2,3 %	24,4 %	9,3 %	41,9 %	0,0 %	100,0 %
54 Psihologija	103	88	93	48	39	60	227	0	658
	15,7 %	13,4 %	14,1 %	7,3 %	5,9 %	9,1 %	34,5 %	0,0 %	100,0 %
55 Likovna teorija	2	3	3	2	2	0	4	0	16
	12,5 %	18,8 %	18,8 %	12,5 %	12,5 %	0,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %
56 Umetnostna zgodovina	5	16	6	6	17	21	43	0	114
	4,4 %	14,0 %	5,3 %	5,3 %	14,9 %	18,4 %	37,7 %	0,0 %	100,0 %
57 Glasba	1	8	0	1	0	0	8	0	18
	5,6 %	44,4 %	0,0 %	5,6 %	0,0 %	0,0 %	44,4 %	0,0 %	100,0 %
63 Sodobni ples	0	0	1	0	0	0	1	0	2
	0,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 9: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
64 Zgod. in teor. gled. in filma	7	0	9	5	4	2	7	0	34
	20,6 %	0,0 %	26,5 %	14,7 %	11,8 %	5,9 %	20,6 %	0,0 %	100,0 %
70 Ekonomija	8	20	13	6	11	8	20	0	86
	9,3 %	23,3 %	15,1 %	7,0 %	12,8 %	9,3 %	23,3 %	0,0 %	100,0 %
74 Mehanika	7	10	2	0	3	0	6	0	28
	25,0 %	35,7 %	7,1 %	0,0 %	10,7 %	0,0 %	21,4 %	0,0 %	100,0 %
77 Elektrotehnika	0	6	2	3	1	0	6	0	18
	0,0 %	33,3 %	11,1 %	16,7 %	5,6 %	0,0 %	33,3 %	0,0 %	100,0 %
78 Računalništvo	5	18	0	0	3	1	15	0	42
	11,9 %	42,9 %	0,0 %	0,0 %	7,1 %	2,4 %	35,7 %	0,0 %	100,0 %
80 Materiali	1	0	1	2	0	0	0	0	4
	25,0 %	0,0 %	25,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	597	1011	436	275	467	544	1510	0	4840
	12,3 %	20,9 %	9,0 %	5,7 %	9,6 %	11,2 %	31,2 %	0,0 %	100,0 %

10 Instrukcije

10.1 Ali si zaradi priprav na splošno maturo v 3. in 4. letniku poiskal pomoč inštruktorja?

- Da.
- Ne.

10.2 Označi predmete, pri katerih si imel instrukcije.

10.3 Zakaj si imel instrukcije?

- Da popravim negativno oceno.
- Da izboljšam pozitivno oceno.
- Da popravim negativno in izboljšam pozitivno oceno.
- Da se čim bolje pripravim na opravljanje mature.

10.4 Koliko ur instrukcij skupaj (za vse predmete) si imel v 3. letniku?

- V 3. letniku nisem imel instrukcij.
- 15 ur ali manj.
- Od 16 do 30 ur.
- 31 ur ali več.

10.5 Koliko ur instrukcij skupaj (za vse predmete) si imel v 4. letniku?

- V 4. letniku nisem imel instrukcij.
- 15 ur ali manj.
- Od 16 do 30 ur.
- 31 ur ali več.

10.1 V 3. in 4. letniku je pomoč inštruktorja poiskalo 226 anketiranih dijakov oziroma 18,7 % (leta 2022: 22,3 %).

Odgovori	Število	Odstotek
DA	226	18,7 %
NE	984	81,3 %
Skupaj	1210	100,0 %

10.2 Dijaki so imeli največ instrukcij pri matematiki (164 oziroma 13,6 % glede na število anketiranih). Sledijo angleščina (56 oz. 4,6 %), slovenščina (43 oz. 3,6 %), fizika (25 oz. 2,1 %), kemija (24 oz. 2,0 %), nemščina (15 oz. 1,2 %), trije dijaki pri biologiji, po dva dijaka pri ekonomiji, elektrotehniki, geografiji in glasbi ter po en dijak pri filozofiji, francoščini, informatiki, italijanščini, latinščini, sociologiji in španščini.

10.3 Največ je takšnih dijakov, ki so imeli inštrukcije, da bi se čim bolje pripravili na opravljanje mature (9,0 %), manj pa tistih, ki bi želeli popraviti negativno oceno (4,0 %), popraviti negativno in izboljšati pozitivno oceno (3,2 %) ter izboljšati pozitivno oceno (2,4 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora.	984	81,3 %
Da popravim negativno oceno.	49	4,0 %
Da izboljšam pozitivno oceno.	29	2,4 %
Da popravim negativno in izboljšam pozitivno oceno.	39	3,2 %
Da se čim bolje pripravim na opravljanje mature.	109	9,0 %
Skupaj	1210	100,0 %

10.4 V 3. letniku je imelo največ dijakov 15 ur ali manj inštrukcij (5,0 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora.	984	81,3 %
V 3. letniku jih nisem imel.	59	4,9 %
15 ur ali manj.	60	5,0 %
Od 16 do 30 ur.	52	4,3 %
31 ur ali več.	55	4,5 %
Skupaj	1210	100,0 %

10.5 V 4. letniku je imelo največ dijakov 31 ur ali več inštrukcij (6,6 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora.	984	81,3 %
V 4. letniku nisem imel inštrukcij.	4	0,3 %
15 ur ali manj.	72	6,0 %
Od 16 do 30 ur.	70	5,8 %
31 ur ali več.	80	6,6 %
Skupaj	1210	100,0 %

11 Prilagojen način šolanja in priprav na maturo zaradi epidemije covid-19

11.1 Kako pogosto so v času prilagojenega načina šolanja zaradi epidemije covid-19 učitelji maturitetnih predmetov izvajali naslednje dejavnosti?

Pri vsaki trditvi označi enega od ponujenih odgovorov.

- Prilagojen način šolanja (pouk) so izvajali prek videokonferenčnih srečanj.
- Pošiljali so navodila za samostojno delo (po e-pošti, v spletno učilnico itd.).

Možni odgovori: Nikoli. / Manj kot 1-krat na teden. / 1-krat na teden. / 2- do 3-krat na teden. / 4- do 5-krat na teden. / Zelo različno glede na predmet.

Učitelji maturitetnih predmetov so prilagojen način šolanja lahko izvajali prek videokonferenčnih srečanj, navodila za samostojno delo so dijakom pošiljali po e-pošti, v spletno učilnico itd. Zanimalo nas je, kako pogosto so izvajali te dejavnosti. Za videokonferenčna srečanja (**Trditev 1 v preglednici 11.1**) je največ dijakov odgovorilo, da je bilo to 4- do 5-krat na teden (41,5 %), in manj, da so ta potekala zelo različno glede na predmet (35,5 % odgovorov) oziroma 2- do 3-krat na teden (14,6 %). O pošiljanju navodil za samostojno delo po e-pošti ali v spletno učilnico (**Trditev 2 v preglednici 11.1**) jih je največ odgovorilo, da je bilo to zelo različno glede na predmet (34,9 %), sledijo odgovori: 2- do 3-krat na teden (24,8 %), 4- do 5-krat na teden (17,7 %) in 1-krat na teden (12,6 %).

Preglednica 11.1: Pogostost dejavnosti učiteljev maturitetnih predmetov v času pouka na daljavo

Odgovori	Trditev 1 (število, odstotek)		Trditev 2 (število, odstotek)	
Nikoli.	63	5,2 %	43	3,6 %
Manj kot 1-krat na teden.	15	1,2 %	79	6,5 %
1-krat na teden.	23	1,9 %	152	12,6 %
2- do 3-krat na teden.	177	14,6 %	300	24,8 %
4- do 5-krat na teden.	502	41,5 %	214	17,7 %
Zelo različno glede na predmet.	430	35,5 %	422	34,9 %
Skupaj	1210		1210	

11.2 Kaj meniš o prilagoditvah mature 2023?

Pri vsakem vprašanju označi enega od ponujenih odgovorov.

- Ali si pričakoval, da bosta letošnja obseg in zahtevnost snovi (vsebin) manjša kot na maturi v preteklih letih (2020–2022)?
- Ali so tvoji učitelji maturitetnih predmetov v šoli ožili vsebine in zniževali zahtevnost ter to pojasnjevali s tem, da se bo na letošnji maturi preverjalo manj kot v preteklih letih?

Možni odgovori: Da. / Ne. / Delno.

Dijaki so odgovarjali tudi na dve vprašanji o prilagoditvah mature v letošnjem šolskem letu (**preglednici 11.2**). S prvim vprašanjem smo želeli izvedeti, ali so pričakovali, da bosta letošnja obseg in zahtevnost snovi manjša kot v preteklih letih. Največ dijakov je izbralo odgovor *Ne* (41,3 %), sledi odgovor *Delno* (30,2 %), najmanj pa je odgovorov *Da* (28,5 %). Z drugim vprašanjem smo jih spraševali o tem, ali so njihovi učitelji maturitetnih predmetov v šoli ožili vsebine in zniževali zahtevnost in to pojasnjevali s tem, da se bo na letošnji maturi preverjalo manj kot v preteklih letih. Malo manj kot tri četrtine dijakov je to zanimalo (70,6 %), petina se jih je s tem strinjala delno (18,3 %), dobra desetina pa v celoti (11,2 %).

Preglednici 11.2:

Ali si pričakoval, da bosta letošnja obseg in zahtevnost snovi (vsebin) manjša kot na maturi v preteklih letih (2020–2022)?

Odgovori	Število	Odstotek
Da.	345	28,5 %
Ne.	500	41,3 %
Delno.	365	30,2 %

Ali so tvoji učitelji maturitetnih predmetov v šoli ožili vsebine in zniževali zahtevnost ter to pojasnjevali s tem, da se bo na letošnji maturi preverjalo manj kot v preteklih letih?

Odgovori	Število	Odstotek
Da.	135	11,2 %
Ne.	854	70,6 %
Delno.	221	18,3 %

11.3 Kako ocenjuješ znanje, ki si ga v letošnjem šolskem letu (2022/23) pridobil v primerjavi s preteklimi leti? Izberi enega od ponujenih odgovorov.

- Pridobil sem bistveno manj znanja.
- Pridobil sem nekoliko manj znanja.
- Pridobil sem enako znanje.
- Pridobil sem več znanja.
- Drugo (zapiši).

Dijaki so znanje, ki so ga pridobili med prilagojenim načinom šolanja, primerjali s preteklimi leti (**preglednica 11.3**). Največ jih je odgovorilo, da so med prilagojenim načinom šolanja pridobili več znanja (51,3 %), sledijo odgovori, da so pridobili enako znanja (31,7 %), da so pridobili nekoliko manj znanja (9,8 %), najmanj pa je takih, ki menijo, da so pridobili bistveno manj znanja (4,7 %). Odgovor *Drugo* je izbralo 29 dijakov, ob tem so lahko zapisali tudi utemeljitve.

Preglednica 11.3: Primerjava znanja s preteklimi leti

Odgovori	Število	Odstotek
Pridobil sem bistveno manj znanja.	57	4,7 %
Pridobil sem nekoliko manj znanja.	119	9,8 %
Pridobil sem enako znanje.	384	31,7 %
Pridobil sem več znanja.	621	51,3 %
Drugo.	29	2,4 %

Utemeljitev (27) za izbiro *Drugo*:

- Bistveno več.
- Izgubil sem znanje.
- Ker nisem več v šoli, nisem imela dovolj znanja.
- Ker sem imela manj predmetov, se mi včasih zdi, da sem bila na nek način prikrajšana za dodatno znanje pri tistih predmetih, ki jih nisem izbrala za maturo. Zaradi delno lažnega občutka, da bo letošnje šolsko leto lažje, ravno zaradi zmanjšane števila predmetov, sem si šolo vzela malo bolj "na izi" (zavedanje, da me čaka matura, me nikoli ni preveč navdajalo s stresom), kar se je poznalo tudi na učenju. Tudi zaradi tega se mi zdi, da sem pridobila manj znanja kot bi ga lahko pri predmetih, v katere sem se usmerila.
- Manj neuporabnega znanja.
- Drugače se pa količina mojega pridobljenega znanja to leto ni pretirano razlikovala od prejšnjega leta, bolj bi lahko rekli da je poglobljeno v predmete, ki so me dejansko zanimali.
- Najhuje je bilo, ker smo bili cel 2 letnik doma, polovico maturitetnih vprašanj iz matematike pa je zajemalo točno snov iz 2. letnika.
- Ne vem, saj nisem bil tukaj.
- Nimam občutka.
- Nisem prepričana.
- Obseg novega znanja se je zmanjšal na cca. 70% lanske letošnje ravni. Dosedanje znanje sem osveževal za namene priprav na maturo.
- Odvisno od predmeta, pri določenih sem pridobila veliko več znanja, pri drugih pa bistveno manj.
- Odvisno pri katerih predmetih, a večinoma manj kot prejšnja leta.

- *Pri maturitetnih predmetih nemščine, slovenščine in matematike bistveno več, pri ostalem nisem mogla nikjer več napredovati.*
- *Pri predmetih ki jih imamo za maturo več, pri drugih manj.*
- *Pri večini predmetov več znanja, le pri slovenščini manj.*
- *Pridobil sem ga manj, saj sem imel manj predmetov, sem ga pa tudi manj pozabil (saj sem imel predmete, ki so me dejansko zanimali.*
- *Pridobil sem manj novega znanja, saj smo skoraj celo leto ponavljali staro snov kar je bilo koristno.*
- *Pridobil sem več znanja predmetov, ki so zame pomembni in manj tistih, ki jih v prihodnosti ne bom potreboval.*
- *Pridobil sem znanje, ki nikoli več ne bo uporabljeno ;).*
- *Pridobila sem manj znanja, ker je bilo preveč poudarka na pripravah za maturo.*
- *Pridobila sem več znanja pri predmetih, ki me zanimajo.*
- *To ni znanje temveč nepotrebne informacije.*
- *Utrdila sem znanje iz preteklih let in pridobila nekaj novega.*
- *Več, saj tem nismo predelali med karanteno, in obseg kljub temu, da smo bili najbolj prikrajšani v času karantene, obseg snovi na maturi ni bil manjši in bilo je manj prilagoditev.*
- *Večinoma smo bolj ponavljali in dopolnjevali, kar smo se naučili v preteklih letih.*
- *Zdi se mi, da novega znanja nisem pridobil, bolj kot to sem obudil staro znanje.*

11.4 Oceni svoje strinjanje z naslednjimi trditvami.

Pri vsaki trditvi označi enega od ponujenih odgovorov.

- *Moje maturitetne ocene odražajo moje znanje.*
- *Moje znanje, izraženo v maturitetnih ocenah, je slabše od pričakovanega, saj je šolanje v razmerah epidemije covid-19 slabo vplivalo na mojo učno kondicijo.*
- *Moje znanje, izraženo v maturitetnih ocenah, je slabše od pričakovanega, saj je šolanje v razmerah epidemije covid-19 slabo vplivalo na mojo psihično počutje.*

Možni odgovori: Zelo se strinjam. / Strinjam se. / Niti se strinjam, niti se ne strinjam. / Ne strinjam se. / Sploh se ne strinjam.

V **preglednicah 11.4** so prikazani odgovori dijakov na tri trditve, ki so povezane z maturitetnimi ocenami. Dijaki so imeli na voljo možnost izbirati med petimi različnimi odgovori, ki pa so pri interpretaciji zaradi lažjega pregleda združeni v tri kategorije: strinjanje (odgovora: *Zelo se strinjam. / Strinjam se.*), nestrinjanje (odgovora: *Sploh se ne strinjam. / Ne strinjam se.*), neopredeljeno (odgovor *Niti se strinjam, niti se ne strinjam.*).

S trditvijo, da maturitetne ocene odražajo znanje dijakov, se je strinjala dobra tretjina dijakov (38,4 %), približno petina je bilo neopredeljenih (20,2 %), največ dijakov pa se s trditvijo ni strinjalo (41,3 %). S trditvijo, da je znanje, izraženo v maturitetnih ocenah, slabše od pričakovanega, saj je šolanje v razmerah epidemije covid-19 slabo vplivalo na učno kondicijo, se jih je nekoliko več strinjalo kot ne (40,7 %; 40,1 %), manj je bilo neopredeljenih (19,3 %). Podobno so odgovarjali na trditev, da je znanje, izraženo v maturitetnih ocenah, slabše od pričakovanega, saj je šolanje v razmerah epidemije covid-19 slabo vplivalo na njihovo psihično počutje. Nekoliko več se jih je strinjalo kot ne strinjalo (40,6 %; 39,6 %), neopredeljenih je bilo 19,8 %.

Preglednice 11.4:

Moje maturitetne ocene odražajo moje znanje.

Odgovori	Število	Odstotek	Odstotek
Zelo se strinjam.	113	9,3 %	38,4 %
Strinjam se.	352	29,1 %	
Niti se strinjam niti se ne strinjam.	245	20,2 %	20,2 %
Ne strinjam se.	310	25,6 %	41,3 %
Sploh se ne strinjam.	190	15,7 %	

Moje znanje, izraženo v maturitetnih ocenah, je slabše od pričakovanega, saj je šolanje v razmerah epidemije covid-19 slabo vplivalo na mojo učno kondicijo.

Odgovori	Število	Odstotek	Odstotek
Zelo se strinjam.	186	15,4 %	40,7 %
Strinjam se.	306	25,3 %	
Niti se strinjam niti se ne strinjam.	233	19,3 %	19,3 %
Ne strinjam se.	313	25,9 %	40,1 %
Sploh se ne strinjam.	172	14,2 %	

Moje znanje, izraženo v maturitetnih ocenah, je slabše od pričakovanega, saj je šolanje v razmerah epidemije covid-19 slabo vplivalo na mojo psihično počutje.

Odgovori	Število	Odstotek	Odstotek
Zelo se strinjam.	215	17,8 %	40,6 %
Strinjam se.	276	22,8 %	
Niti se strinjam niti se ne strinjam.	240	19,8 %	19,8 %
Ne strinjam se.	287	23,7 %	39,6 %
Sploh se ne strinjam.	192	15,9 %	

SKLEP

Anketa za dijake, ki opravljajo splošno maturo v spomladanskem izpitnem roku, se izvaja že osemnajsto leto. V letu 2023 jo je izpolnilo 1210 dijakov, to je 21,5 % tistih, ki so splošno maturo 2023 v celoti opravljali v spomladanskem izpitnem roku (5639 dijakov). V letošnjem letu je bil delež sodelujočih dijakov najvišji v zadnjih desetih letih (drugi najvišji je bil leta 2020, in sicer 16,4 %).

Primerjava vzorca dijakov, ki so izpolnili anketo, in populacije dijakov na spomladanski splošni maturi pokaže, da je bil v vzorcu glede na populacijo večji delež dijakov z gimnazij in deklet, pri tujih jezikih je bil večji delež pri nemščini, pri izbirnih predmetih pa večji pri nemščini, latinščini, španščini in naravoslovnih predmetih (fizika, biologija, kemija). Večji je bil tudi delež dijakov pri predmetih na VR in delež dijakov z boljšimi povprečnimi ocenami pri splošni maturi in v 4. letniku. Izjemi sta povprečni oceni pri splošni maturi za izbirna predmeta 1 in 2 na višji ravni in povprečna ocena v 4. letniku za izbirni predmet 1 na višji ravni, ki so za populacijo višje kot za anketirani vzorec. Manjši je bil delež dijakov s strokovnih gimnazij in fantov, dijakov, ki so za tuji jezik izbrali angleščino, za izbirne predmete pa ruščino in družboslovno-humanistične predmete (geografija, zgodovina, sociologija, psihologija, umetnostna zgodovina, glasba in ekonomija), dijakov pri predmetih na OR ter dijakov s slabšimi povprečnimi ocenami na spomladanski splošni maturi in v 4. letniku.

Zahtevnost izpitov (pisni, ustni in praktični del) se je zdela največ dijakom primerna z izjemo pisnega dela izpita iz materinščine, ki so ga dijaki najpogosteje ocenili kot prezahteven. Druge najpogostejše izbire so se pri pisnem in pri notranjem delu (ustni in praktični del) razlikovale: pri pisnem delu je bila pri največ predmetih druga izbira odgovor *Prezahtevno*, pri notranjem pa *Nezahtevno*. Izjeme so ustni del pri materinščini in izbirnih predmetih 1 in 2 na OR, kjer je bila druga najpogostejša izbira *Prezahtevno*, ter pri matematiki na OR in izbirnem predmetu 1 na VR, kjer je skoraj enako število kandidatov izbralo odgovora *Nezahtevno* oz. *Prezahtevno*.

Zahtevnost notranjega dela izpita (ustni in praktični del) so ocenjevali z ocenami od 1 (nezahteven) do 5 (zelo zahteven). Dijaki so, tako kakor v preteklih letih, ocenili, da je bil najzahtevnejši notranji del izpita pri materinščini (povprečje 3,51), najmanj zahteven pa pri tujem jeziku na VR (povprečje 2,47).

Pri nekaterih maturitetnih predmetih ima kandidat na izbiro več nalog, rešuje pa samo nekatere (esej pri slovenščini, druga izpitna pola pri fiziki, druga izpitna pola pri biologiji, druga izpitna pola pri elektrotehniki, prva in druga izpitna pola pri sociologiji, prva in druga izpitna pola pri filozofiji, prva in druga izpitna pola pri psihologiji ter prva in druga izpitna pola pri umetnostni zgodovini). Strategija reševanja se je pri večini predmetov z izbirnimi nalogami razlikovala podobno kakor lani: pri vseh predmetih je največ dijakov najprej prebralo naloge in se vnaprej odločilo, katere naj ocenjevalec ocenjuje. Izjema je esej pri slovenščini, pri katerem so se v enakem številu za vrsto eseja odločili že prej, pred opravljanjem maturitetnega izpita. To se je pogosto dogajalo tudi pri prvi poli za filozofijo. Manj je bilo dijakov, ki so reševali vse naloge in se o tem, katere naj ocenjevalec ocenjuje, odločili na

koncu. Pogosteje se je to dogajalo pri izpitnih polah za biologijo, pri prvi izpitni poli za sociologijo in obeh izpitnih polah za umetnostno zgodovino.

Zaradi izbiranja nalog je največ dijakom (nad 15 %) zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri biologiji, slovenščini, fiziki in pri drugi izpitni poli za umetnostno zgodovino.

Zahtevnost izbire nalog so ocenjevali z ocenami od 1 do 5, pri čemer je ocena 1 predstavljala izbiro povsem brez težav, 5 pa zelo težko odločitev. Največjo zahtevnost izbire v letošnjem letu so za anketirane dijake predstavljale naloge pri biologiji (3,31) in slovenščini (2,81), najmanj težav pa pri prvi izpitni poli za filozofijo (1,47).

Dijaki so, podobno kot v prejšnjih letih, najpogosteje izbirali naloge, za katere so menili, da jih bodo najboljše rešili (80,6 %), naloge, povezane z vsebinami, ki so se jih največ učili (75,5 %), pogosto pa tudi tiste, ki so se jim zdele najlažje (65,9 %). Večina dijakov bi pri ponovnem opravljanju maturitetnega izpita izbrala iste izbirne naloge (nad 80 % pri vseh predmetih).

Podobno kot v preteklih letih so se dijaki za izbirne predmete na splošni maturi največkrat odločali zaradi zanimanja za predmet (31,2 %), sledijo nadaljnji študij (20,9 %), dobra ocena (12,3 %), splošna razgledanost (11,2 %), profesor (9,6 %), nezahtevnost predmeta (9,0 %) in predhodna priporočila (5,7 %).

V 3. in 4. letniku je pomoč inštruktorja poiskalo 18,7 % anketiranih dijakov (226 od 1210). Največ jih je imelo inštrukcije iz matematike (164 oz. 13,6 %). Sledijo angleščina (56 oz. 4,6 %), slovenščina (43 oz. 3,6 %), fizika (25 oz. 2,1 %), kemija (24 oz. 2,0 %), nemščina (15 oz. 1,2 %), trije dijaki pri biologiji, po dva dijaka pri ekonomiji, elektrotehniki, geografiji in glasbi ter po en dijak pri filozofiji, francoščini, informatiki, italijanščini, latinščini, sociologiji in španščini.

Mnenja o izvedbi splošne mature so v glavnem pozitivna; čas pisanja je največ dijakov (okoli 60 %) ocenilo kot ravno prav dolg, razen za materinščino in tuji jezik, kjer je približno polovica dijakov čas pisanja ocenila kot ravno prav dolg, druga polovica pa kot prekratek. Tudi prostor se je zdel večini ustrezen (nad 89 % pri vseh predmetih), odnos nadzornih učiteljev korekten ali zelo korekten (nad 97 %), večini so bila tudi razumljiva navodila za potek izpita (nad 85 % pri materinščini in nad 93 % pri drugih predmetih).

V predlanski in lanski vprašalnik smo na novo dodali vprašanja o prilagojenem načinu šolanja in priprav na maturo zaradi epidemije covid-19, prilagoditvah mature zaradi covid-19 ter pridobljenem znanju in ocenah pri splošni maturi. Letos smo nekatera lanska vprašanja obdržali, druga pa prilagodili aktualnim razmeram.

Prilagojen način šolanja so učitelji maturitetnih predmetov lahko izvajali prek videokonferenčnih srečanj, navodila za samostojno delo so dijakom pošiljali po e-pošti, v spletno učilnico itd. Zanimalo nas je, kako pogosto se je to dogajalo. Za videokonferenčna srečanja je največ dijakov odgovorilo, da je bilo to 4- do 5-krat na teden (41,5 %), in manj, da so ta potekala zelo različno glede na predmet (35,5 %) oziroma 2- do 3-krat na teden (14,6 %). O pošiljanju navodil za samostojno delo po e-pošti ali v spletno učilnico jih je največ

odgovorilo, da je bilo to zelo različno glede na predmet (34,9 %), sledijo odgovori: 2- do 3-krat na teden (24,8 %), 4- do 5-krat na teden (17,7 %) in 1-krat na teden (12,6 %).

Dijaki so odgovarjali tudi na dve vprašanji o prilagoditvah mature v letošnjem šolskem letu. S prvim vprašanjem smo želeli izvedeti, ali so pričakovali, da bosta letošnja obseg in zahtevnost snovi manjša kot v preteklih letih. Največ dijakov je izbralo odgovor *Ne* (41,3 %), sledi odgovor *Delno* (30,2 %), najmanj pa je odgovorov *Da* (28,5 %). Z drugim vprašanjem smo jih spraševali o tem, ali so njihovi učitelji maturitetnih predmetov v šoli ožili vsebine in zniževali zahtevnost in to pojasnjevali s tem, da se bo na letošnji maturi preverjalo manj kot v preteklih letih. Malo manj kot tri četrtine dijakov je to zanimalo (70,6 %), petina se jih je s tem strinjala delno (18,3 %), dobra desetina pa v celoti (11,2 %).

Dijaki so znanje, ki so ga pridobili med prilagojenim načinom šolanja, primerjali s preteklimi leti. Največ jih je odgovorilo, da so med prilagojenim načinom šolanja pridobili več znanja (51,3 %), sledijo odgovori, da so pridobili enako znanje (31,7 %), da so pridobili nekoliko manj znanja (9,8 %), najmanj pa je takih, ki menijo, da so pridobili bistveno manj znanja (4,7 %).

Zadnji sklop vprašanj se je navezoval na tri trditve, ki so bile povezane z maturitetnimi ocenami. S trditvami so se dijaki lahko strinjali, ne strinjali ali pa so bili do njih neopredeljeni. S trditvijo, da maturitetne ocene odražajo znanje dijakov, se je strinjala dobra tretjina dijakov (38,4 %), približno petina je bilo neopredeljenih (20,2 %), največ dijakov pa se s trditvijo ni strinjalo (41,3 %). S trditvijo, da je znanje, izraženo v maturitetnih ocenah, slabše od pričakovanega, saj je šolanje v razmerah epidemije covida-19 slabo vplivalo na učno kondicijo, se jih je nekoliko več strinjalo kot ne strinjalo (40,7 %; 40,1 %), manj je bilo neopredeljenih (19,3 %). Podobno so odgovarjali na trditev, da je znanje, izraženo v maturitetnih ocenah, slabše od pričakovanega, saj je šolanje v razmerah epidemije covida-19 slabo vplivalo na njihovo psihično počutje. Nekoliko več se jih je strinjalo kot ne strinjalo (40,6 %; 39,6 %), neopredeljenih je bilo 19,8 %.

Naša želja je, da bi analiza odgovorov pripomogla k boljšemu razumevanju odnosa dijakov do splošne mature. Če se vam ob analizi porajajo vprašanja in bi želeli vprašalnik za dijake dodatno dopolniti, vas prosimo, da predloge pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.